Nr. 155. Wtorek. D. 1. Lipca. Rok 1823.

KURJER WARSZAWSKI

WSPOMNIENIA Odzyskania Warszawy 1656.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

JO. Xiże Namiestnik Królew: w czasie przedsiewziętego tegorocznego objazdu Województwa Mazowieckiego, zaszczycić raczył swą obecnością Miasta fabryczne *Gąbin*, *Gostynin*, *Przedecz*, *Jzbicę*, *Brdów*, *Dąbie*, *Łęczycę*, *Ozorków*, *Zgierz*, *Łódź*, i nową osadę sukienniczą *Konstantynów*. Wszędzie Xiążę był naocznym świadkiem wynurzeń szczerej wdzięczności tych nowych mieszkańców, którzy w przybranej sobie ojczyznie, dobrodziejstw i opieki doznaią.— Ponieważ nie iest obojętną rzeczą, zwłaszcza też dla handluiących; powzięcie dokładnej wiadomości o miejscach fabrycznych znajduiących się w kraiu; przeto wyliczaiąc takowe co do Woiewoctwa Mazowie: w którem w kilku ostatnich latach rękodzieła przechodzący wszelkie spodziewanie postęp wzięły, wymieniaią się zarazem rozdaie wyrobów działanych. I tak, nielicząc *Warszawy*, rozmaitego rodzaiu zakładały w sobie mieszczącej, wyrabia się w Woiewo: Mazowiec: w znacznej bardzo ilości sukno w wszelkich gatunkach, w Mieście *Nowym dworze*, i wsiach *Lesznie* oraz *Grochowie* Obwodu Warszaws: w Miastach *Brzezinach*, *Skierniewicach Nowem mieście*, *Strykowie*, *Białły*, tudzież osadach *Antolinie* i *Tomaszowie* pod miastem *Uiazdem* Obwo: Rawskiego: w Miastach *Łęczycy*, *Ozórkowie*, *Zgierzu*, *Alexandrowie*, *Dąbiu Poddębicach*, *Grabowie*, *Parzęczewie* i o sadzie *Konstantynow* Obw: Łęczyckiego: w Mieście *Wiskitkach* Obw: Sochaczew: w Miastach *Gostyninie* i *Gąbinie* Obwodu Gostyńskie: i nakoniec w Miastach *Przedeczu*, *Jzbicy*, *Lubrańcu*, *Babiaku*, *Sompolnie*, *Brdowie*, *Chodzew*, *Służewie*, *Nieszawie*, oraz *Piotrkowie* Obwo: Kuiawskie: w Większej części miejsc wyżej wymienionych znaczna liczba Sukienników iest już osiadłych w innych osiadać zaczynaią. Ale pomiędzy pierwszemi, nowe osady w Miastach Rządo: *Zgierzu*, *Dabiu*, i *Przedeczu*, tudzież prywatny h *Ozórkowie*, *Alexandrowie*, *Jzbicy*, *Konstantynowie*, *Antolinie*, *Tomaszewie* od niedawnego czasu, a nawet od lat 2 dopiero, w miejscach na których ornego pola są ieszcze znaki, założone i blisko lub więcej po sto domów nowo wybudowanych już liczące, iawnym znacznego wzrostu rękodzieł i fabryk są dowodem. Szczególniej zaś celuie nowa osada w Mieście *Zgierzu* pięknością i regularnością wszystkich w ogóle budowli: i. t. d. w Mieście Brzezinach oddawnych bardzo czasów przez rodaków Sukiennikami będących zamieszkałem, znajduie się znaczna ilość Krawców którzy zdziałane przez pierwszych baie i sukna siermiężne na miejscu na rozmaite Wołoszki, Sukmanki, i, t, p: wyrabiaiąc takowe po iarmarkach okolicznych na odzież średniej i niższej klassy ludzi rozprzedaią: Przy istotnej takowych sukien dobroci, rzadka onych tanność celuiącą iest ich zaletą, albowiem baiową w rodzaiu burki Wołoszkę, zgrabnie zrobioną, z potrzebami kamelorowemi, kołnierzem pół-aksamitnym, podszewką i całkowitem wywatowaniem, za zł: 36 na miejscu kupić można. Prócz pomniejszych hut szklannych w których szkło ordynaryjne wyrabia się, robią nadto w Mieście *Mińsku*, we wsi *Moczydłach* i *Barczącej* wszystkich w Obwodzie Stanisł: położonych; piękne szkła rozmaitego gatunku tak gładkie, iakoteż rysowane i szlifowane: Do ostatniej zaś z hut wymienionych spodziewaną iest znaczna liczba rzemieślników z Czech do udoskonalenia tego rodzaiu wyrobów posłużyć mogaca. w Hutach znów *Jagodnicy* i *Radogoszczu* w Obwodzie Łęczyc: szczególniej szkło białe taflowe iest wyrabianem. Pomiiaiąc pomniejsze papiernie, celuią dobrocią swych wyrobów we wsiach *Jeziorny* i *Marymoncie*. (o fabrykach w Marymoncie donieśliśmy niedawno.) w Mieście *Włocławku* znajduie się iedna znajznakomitszych w Kraiu fabryka Cykorji. w Mieście *Jzbicy* i osadzie *Tomoszew* pod Uiazdowem, znajduią się fabryki tasiemek. W osadzie *Konstantynów* fabryka wyrobów bawełniannych dostarczać poczyna piki, kałunów i.t.p: w Mieście *Gastyninie* wyrabiaią się Talessy żydowskie w iaknajcieńszych nawet gatunkach, a prócz tego bardzo cienka flanella. w Fabryce żelaza w *Tomąszewie* założoną teraz została Gissernia, w której rozmaite drobne przedmioty wylewaią się. Nakoniec we wsiach *Dmosinie* i *Hrobowie* Obws Raws: tudzież *Błędowie* i *Radziejowicach* Obw: *Warsz*: są znakomite hamernie miedziane. Co do fabryk płótna, takowych obszerniejszego zakładu dotąd ieszcze niema, a znajduią się tu i owdzie tkacze poiedynczo przędzę gotową wyrabiaiący. Wszelako w założonej w domu kary i poprawy w *Brześciu Kuiawskim* fabryce Rządowej, płótna przeszło 6000 łokci w średnim i ordynaryjnym gatunku onego rocznie wyrabiaią. —

JP. *Berman* pierwszy Klarynecista nadworny Króla Jmci Bawarskiego, idąc do Rossji, znajduie się teraz w Warszawie. Talent iego był wielbiony wszędzie gdzie tylko dawał Koncerta; życzeniem tego Wirtu-

wszła iest również dnś Koncert w stolicy Królestwa Polskiego.

W krótce obszerniej doniesiemy naszym Czytelnikom o nowo wynalezionym w Warszawie *Młynie* ręcznym, który maią tylko 3 łokcie wysokości i mało co więcej długości, za pomocą iednego Człowieka, umiele kilka korcy Zboża, a zdolny iest wydać z Pszenicy Mąkę tak delikatną iak *Mątowa*. Ten wynalazek wielkie korzyści przyniesie w gospodarstwie.

w Kantorze *Wertheyma* wygrano w 23 Loterji Klas: w ogóle zł: 358,950.

z *Kalwarji* d, 21 Czer: 1823.

Doroczna Pamiątka wskrzeszenia Królestwa Polskiego przez Najpotężniejszego i Najlepszego z Monarchów, obchodzoną była uroczyście dnia wczorajszego w Mieście tutejszem obwodowem. Zrana odprawione zostało w Kościele miejscowym Parafjalnym solenne Nabożeństwo, któremu Urzędnicy Administracyjni, Sądowi i Wojskowi tu Konsystuiący byli obecni, oraz licznie zebrane Duchowieństwo z obwodu assystowało. W. JX. *Mitkowski* Kanonik Katedralny Augustowski miał Kazanie, pięknie do tej uroczystości zastosowane. Po Mszy odspiewane było *Te Deum* i Modlitwa ,, BOŻE zachowaj Cesarza i Króla ,, Wieczorem miasto z ochoty Mieszkańców było oświecone.

ROZMAITOSCI.

w *Bukareście* odebrano wiadomość że Flotta Turecka wypłynąwszy z *Dardanelów* pod dowództwem Kapudana Baszy, doznała niezmiernej nowej klęski, iedni głoszą iż przez przeciwne wiatry była skołataną, inni że ią Grecy spalili. O tem ważnem zdarzeniu, zapewne następne Poczty obszerniej doniosą.— Rozpoczął się wielki Post Turecki, zwykle w tym czasie wydarzaią się różne bezprawie, Sułtan rozkazał aby naywiększą dawano baczność na zachowanie spokojności, lecz iuż nieobeszło się bez zaburzeń, uduszono kilkunastu wzniecaiących niespokojność a ciała ich wystawiono na widok Publiczny. Rząd Grecki miał się przenieść do *Trypolizy*, Prezydentem iego iest teraz Piotr *Mauro Michali*. Turcy ieszcze niewkroczyli do *Morei*. Dostrzegacz Austrjacki donosi że Persowie nakłaniaią się do pokoiu z Turkami. —

Podług ostatnich wiadomości z Hiszpanji *Mina* miał się znajdować pod *Puicerdą*. O iego urodzeniu mówią że w młodości służył iako Masztalerz, później walczył odważnie, i doszedł do wysokiego stopnia. — Dnia 15 z. m. Posłowie, Rossyjski, Austrjacki i Pruski, wyiechali do Madrytu, a tak związki Dyplomatyczne z Hiszpanją są przywrócone.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Czartoryski Adam Xże z Łowicza.— Naryszkin Jenerał z Kalisza.—Lewicka Jenerało: z Częstochowy.—Łaszczyński Michał Obywa: z Dębiny.—Łubiński Hrab: z Gale.— Flatów Samuel Oby: z Kutna. —Kachowska Józefa Hrab: z Smoleńska. — Miklaszewski Radca z Krakowa.—Jwanowna Emilja Podpułkow: z Mołdawji.—Rettel Kommi: z Lublina.—Miler Karól Doktor z Terespola.— Bobe Toma: Oby z Prasnyskiego.—Teresa Rudolf Obyw: z Jarosławia.—Gniewosz Jan Oby: z Białegostoku.—Kłodnicki X. Kanonik.—Sabatowski Józef Oby: z Suwałk.

DONIESIENIA.

Z wolnej ręki do sprzedania różne Meble machoniowe ; Zwierciadła stoiące ; i wiszące ; Szkła, Porcellana , Szkło, Faianse, Miedz, i inne różne sprzęty gospodarskie ; za gotowe pieniądze, które od dnia 30 Czerwca r.b widzieć i godzić można, swój początek biorze w kamienicy z gankiem przy Ulicy Senatorskiej prosto O. O. Reformatów No. 469.

Przed kilkoma dniami zginął Paszport w ięzyku Rossyj. służący na podróż z Wilna do Warszawy dla Jana Oliwiero, znalazca raczy oddać za dobrą nadgrodą do Drukarni Kurjera.

Wiktorja Sendzimirowa , naglona interessami familjinemi, a od lat kilkunastu, żadnej niemogąc powziąść wiadomości, o Mężu swoim Onufrym Sędzimirze , który tu w kraiu, był w Urzędzie Burmistrza, uprasza by osoby maiące wiadomość , o pobyciu tego raczyły takową udzielić Drukarni Kurjera Warsz.

Dla powiększenia Fabryki moiej Kawy Kraiowej Sztucznej, oraz i dla ustanowienia składu w Warszawie przy ulicy Pryncypalnej lub Ludnej, z sklepem od frontu; szukamy wspólnika któryby skład ten przyiął i zło: 3000 gotowką okazał, które zabezpieczyć mu deklaruie, podkorzystnemi warunkami; o których dowiedzieć się można w Drukarni Kurjera Warszw: od godziny 9 do 10 zrana, i od 4 do 5 popołud: Marcin Wolffgramm.

w Dniu 29 Czerwca r.b. zgubionym został Zegarek złoty repetjer, powracaiącemu z Pragi , wspaniałomyślny znalazca raczy oddać do handlu korzennego przy ulicy Podwale № 499 za nadgrodą 4 czerwo: złote.

Podpisany Komornik podaie do publicznej wiadomości iż effekta w drodze exekucji zaięte iakoto: komody, zegary stołowe, obrazy oleino malowane, kanapy, lustra, i inne sprzęty domowę, przy ulicy Grodzkiej w domu pod N-em 364, za gotowe pieniądze płacąc natychmiast przez publiczną licytacją w d, 2 Lipca r.b. z południa o godzi: 3 sprzedane będą. A. Tryllerowicz K. T. C. W. M.